

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΑΝΤΙΛΗΨΗ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

ΣΥΝΟΨΗ

Πίνακας περιεχομένων

Σύνοψη	4
1. Διανοητική ιδιοκτησία – Ευαισθητοποίηση και αντιλήψεις	4
2. Προϊόντα παραποίησης/απομίμησης – Συμπεριφορά και Παράγοντες που ωθούν στην κατανάλωση.....	5
3. Πειρατικό διαδικτυακό περιεχόμενο – Συμπεριφορά και παράγοντες κατανάλωσης	8

ΣΥΝΟΨΗ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα πορίσματα της μελέτης του 2023 με τίτλο «Ευρωπαίοι πολίτες και διανοητική ιδιοκτησία: Αντίληψη, ευαισθητοποίηση και συμπεριφορά» (μελέτη του 2023 σχετικά με την αντίληψη των πολιτών για τη ΔΙ). Πρωταρχικός στόχος της μελέτης αυτής είναι η συγκέντρωση γνώσεων σχετικά με τη στάση των Ευρωπαίων απέναντι στη διανοητική ιδιοκτησία (ΔΙ), τον βαθμό στον οποίο σέβονται αυτά τα δικαιώματα και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την έννοια της διανοητικής ιδιοκτησίας στο σύνολό της.

Σε αντίθεση με τις τρεις προηγούμενες εκδόσεις της έρευνας, που είχαν διεξαχθεί τηλεφωνικά, η έρευνα του 2023 σχετικά με την αντίληψη ως προς τη διανοητική ιδιοκτησία διεξήχθη εξ ολοκλήρου διαδικτυακά. Αυτή η αλλαγή στη μεθοδολογία δεν επέτρεψε τη συνήθη ανάλυση των τάσεων. Αντ' αυτού, η έκθεση περιλαμβάνει γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τις αλλαγές στις τάσεις ανάμεσα στις εκδόσεις του 2020 και του 2023. Δεδομένης αυτής της αλλαγής στον τρόπο διεξαγωγής της έκθεσης και στον πληθυσμό, η μελέτη σχετικά με την αντίληψη για τη ΔΙ του 2023 παρέχει μια νέα βάση αναφοράς για τις μελλοντικές εκδόσεις της έρευνας.

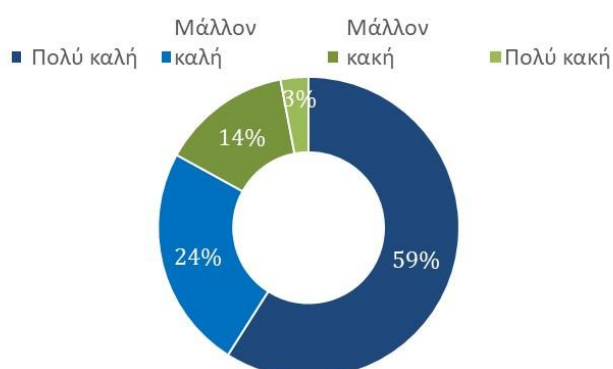
Συνολικά, πραγματοποιήθηκαν 25 824 συνεντεύξεις από τις 30 Ιανουαρίου 2023 έως τις 15 Φεβρουαρίου 2023 με κατοίκους όλων των κρατών μελών της ΕΕ ηλικίας 15 ετών και άνω.

1. ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Η σαφής πλειοψηφία των Ευρωπαίων δηλώνει ότι κατανοεί αρκετά καλά ή πολύ καλά την έννοια της διανοητικής ιδιοκτησίας και υπάρχει σαφής συναίνεση ως προς τη σημασία του σεβασμού της διανοητικής ιδιοκτησίας προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα και το εισόδημα των παραγωγών προϊόντων και περιεχομένου καθώς και η ποιότητα των προϊόντων τους.

Το 83% των Ευρωπαίων δηλώνει ότι έχει μάλλον καλή ή πολύ καλή κατανόηση της έννοιας της διανοητικής ιδιοκτησίας. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλό, ανεξάρτητα από το εάν οι ίδιοι έχουν εμπλακεί σε αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης ή έχουν αποκτήσει πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο από παράνομες πηγές. Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ αυτών των δύο ομάδων.

Η κατανόηση της έννοιας του όρου «διανοητική ιδιοκτησία» είναι...

E1: Προσωπικά, θα λέγατε ότι έχετε μια πολύ καλή, μάλλον καλή, μάλλον κακή ή πολύ κακή κατανόηση της έννοιας του όρου «διανοητική ιδιοκτησία»; (Συνολική βάση, n= 25 824)

Οι ερωτηθέντες σε όλη την Ευρώπη συμφωνούν επίσης απόλυτα ως προς τη σημασία του σεβασμού της διανοητικής ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με τα πορίσματα του 2020, υπάρχει ευρεία συναίνεση (93%) ότι είναι σημαντικό για τους εφευρέτες, τους εκδότες, τους δημιουργούς και τους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες να μπορούν να προστατεύουν τα δικαιώματά τους και να αμείβονται για το έργο τους. Ομοίως, οι περισσότεροι (91%) θεωρούν ότι ο σεβασμός της διανοητικής ιδιοκτησίας είναι σημαντικός, προκειμένου να προληφθούν οι παράνομες διεκδικήσεις από πρόσωπα που εμφανίζονται ως δημιουργοί ενός έργου τέχνης ή εφευρέτες κάποιου προϊόντος, ενώ παρόμοιος αριθμός (81%) συμφωνεί ότι η προστασία της Δι συμβάλλει στην ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Παρά την ευρεία αυτή συνειδητοποίηση της σημασίας της προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, ελάχιστοι Ευρωπαίοι πιστεύουν ότι απλοί καταναλωτές, όπως οι ίδιοι, είναι οι κύριοι δικαιούχοι αυτής της προστασίας (8%). Αντιθέτως, περισσότεροι από το ήμισυ θεωρούν ότι οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, όπως οι μουσικοί (54%), και οι δημιουργοί καλλιτεχνικού περιεχομένου (52%), είναι οι ομάδες που επωφελούνται περισσότερο από αυτή την προστασία.

2. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ/ΑΠΟΜΙΜΗΣΗΣ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΩΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Οι Ευρωπαίοι γνωρίζουν γενικά καλά τις αρνητικές συνέπειες των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και ως επί το πλείστον διαφωνούν με τα επιχειρήματα που δικαιολογούν την αγορά των προϊόντων αυτών. Ωστόσο, οι νεότεροι είναι πιθανώς πιο ανοικτοί ως προς το εν λόγω ενδεχόμενο, ιδίως για οικονομικούς λόγους.

Οι Ευρωπαίοι έχουν συνήθως πλήρη επίγνωση των διαφόρων αρνητικών επιπτώσεων που προκύπτουν από την αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Συγκεκριμένα θεωρούν, τις περισσότερες φορές, ότι **ενισχύεται η αντιδεοντολογική συμπεριφορά (83%) και ενδυναμώνονται οι εγκληματικές οργανώσεις (80%)**. Η πλειονότητα πιστεύει επίσης ότι ο μη σεβασμός της Δι έχει επιζήμιες οικονομικές επιπτώσεις, υπονομεύοντας τις επιχειρήσεις και τις θέσεις εργασίας (79%). Επιπλέον, ενώ είναι κάπως λιγότερο σύνηθες να θεωρείται η αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης ως **απειλή για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον**, περίπου τα δύο τρίτα συμφωνούν επίσης με αυτό.

Κατανόηση των αρνητικών επιπτώσεων της αγοράς προϊόντων παραποίησης/απομίμησης

Ε3β: Αναφέρετε σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τους ακόλουθους ισχυρισμούς: (Συνολική βάση, n= 25 824)

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να απορρίπτουν τα διάφορα επιχειρήματα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αιτιολόγηση της εν λόγω συμπεριφοράς, όπως έκαναν και στις προηγούμενες εκδόσεις της έρευνας, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη συνειδητοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της αγοράς προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Αντιτίθενται σθεναρά στο επιχείρημα ότι θα ήταν αποδεκτό να αγοράζουν τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης, επειδή τα αγοράζουν όλοι (81%), επειδή το γνήσιο προϊόν δεν είναι διαθέσιμο ή δεν είναι ακόμη διαθέσιμο (76%) και όταν πρόκειται για προϊόντα πολυτελείας (75%). Ωστόσο, περίπου ένας στους τρεις φαίνεται να κρίνει αποδεκτή την αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, όταν η τιμή του αυθεντικού προϊόντος είναι πολύ υψηλή.

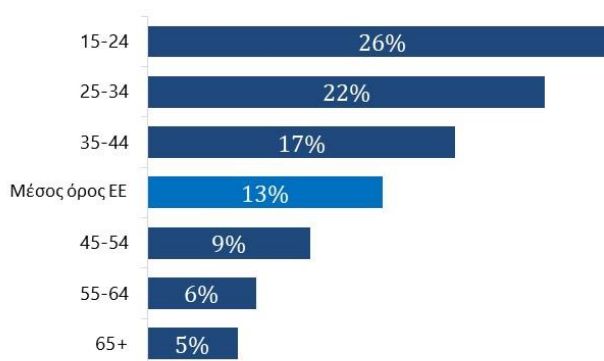
Ο βαθμός αποδοχής αυτών των λόγων ποικίλλει ανάλογα με την ηλικία. Γενικά, οι νεότεροι καταναλωτές είναι πιθανότερο να αποδεχθούν τους λόγους που δικαιολογούν την αγορά προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, ιδίως σε σχέση με οικονομικά επιχειρήματα. Για παράδειγμα, το 50% των ατόμων ηλικίας 15 έως 24 ετών συμφωνεί ή τείνει να συμφωνεί ότι είναι αποδεκτή η αγορά παραποιημένων προϊόντων, όταν η τιμή του γνήσιου προϊόντος είναι πολύ υψηλή και το 41% υποστηρίζει ότι η αγορά παραποιημένων προϊόντων πολυτελείας είναι αποδεκτή.

Λίγο περισσότεροι από 1 στους 10 Ευρωπαίους παραδέχονται ότι έχουν αγοράσει προϊόντα παραποίησης/απομίμησης, αν και οι νεότεροι Ευρωπαίοι τα αγοράζουν δύο φορές συχνότερα από τους μεγαλύτερους σε ηλικία. Ταυτόχρονα, περίπου 4 στους 10 έχουν αναρωτηθεί αν ένα προϊόν που αγόρασαν ήταν προϊόν παραποίησης/απομίμησης.

Το ποσοστό των Ευρωπαίων που αναφέρουν ότι έχουν αγοράσει εκ προθέσεως προϊόντα παραποίησης/απομίμησης κατά τους τελευταίους 12 μήνες παραμένει χαμηλό, στο 13%. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από ό, τι στις προηγούμενες έρευνες, αλλά ο διαδικτυακός χαρακτήρας της συνέντευξης (και η απουσία υπεύθυνου συνέντευξης) ενδέχεται να οδήγησε στην αύξηση των ερωτηθέντων που παραδέχτηκαν κάτι τέτοιο σε σχέση με το παρελθόν.

Οι νεότεροι καταναλωτές είναι πολύ πιο πιθανό να έχουν αγοράσει σκοπίμως προϊόντα παραποίησης/απομίμησης τους τελευταίους 12 μήνες. Περίπου το ένα τέταρτο (26%) των καταναλωτών ηλικίας από 15 έως 24 ετών δήλωσε ότι το έχει πράξει, ποσοστό διπλάσιο από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Άτομα που αγοράζουν εκ προθέσεως προϊόντα παραποίησης/απομίμησης ανά ηλικία

E4α: Κατά τη διάρκεια των 12 τελευταίων μηνών, ποιο από τα ακόλουθα έχετε κάνει; (Συνολική βάση, n= 25 824) – Ποσοστό που απάντησε καταφατικά

Επιπλέον, το 39% των Ευρωπαίων έχει αναρωτηθεί αν κάτι που αγόρασε ήταν γνήσιο προϊόν ή προϊόν παραποίησης/απομίμησης. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 52% μεταξύ των νεότερων καταναλωτών ηλικίας μεταξύ 15 και 24 ετών. Ταυτόχρονα, μόλις το 15% των Ευρωπαίων αναφέρουν ότι αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης ως αποτέλεσμα παραπλάνησης, αλλά και πάλι, το αποτέλεσμα αυτό είναι υψηλότερο μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων (23%).

Όπως ήταν αναμενόμενο, όσοι έχουν εκ προθέσεως αγοράσει προϊόντα παραποίησης/απομίμησης είναι πιθανότερο να θεωρήσουν ότι υπάρχουν αποδεκτοί λόγοι για αυτήν τη συμπεριφορά από ό,τι ο μέσος Ευρωπαίος. Αυτό ισχύει για όλους τους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στην έρευνα και παρουσιάστηκαν στους ερωτηθέντες, γεγονός που υποδηλώνει ότι υπάρχουν περισσότεροι λόγοι που οδηγούν τα άτομα να προβαίνουν σε αγορές προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Οι Ευρωπαίοι συνήθως θεωρούν αποδεκτό να αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης όταν η τιμή του γνήσιου προϊόντος είναι πολύ υψηλή (71%) και όταν πρόκειται για προϊόντα πολυτελείας (63%). Η πλειονότητα των αγοραστών προϊόντων παραποίησης/απομίμησης πιστεύει επίσης ότι αυτή η συμπεριφορά είναι αποδεκτή όταν το προϊόν δεν είναι (ή δεν είναι ακόμη) διαθέσιμο (61%) και όταν η ποιότητα του προϊόντος δεν έχει σημασία (61%). Περισσότεροι από τους μισούς εξ αυτών (54%) συμφωνούν ότι είναι αποδεκτό να αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης επειδή όλοι τα αγοράζουν.

Εκτός από τους κινδύνους να υποστούν οι ίδιοι βλάβη, η χαμηλότερη τιμή, η καλύτερη ποιότητα και η μεγαλύτερη προσφορά αυθεντικών προϊόντων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που ωθούν τους αγοραστές παραποιημένων προϊόντων να σταματήσουν να τα αγοράζουν. Η βλάβη που μπορεί να προκαλέσει το προϊόν σε άλλους (όπως για την οικονομία ή για τους παραγωγούς) έχει μικρότερο αντίκτυπο, αλλά ο παράγοντας αυτός είναι πιο σημαντικός για τους νεότερους αγοραστές προϊόντων παραποίησης/απομίμησης σε σύγκριση με τους μεγαλύτερους.

Η πιο προσιτή τιμή του αυθεντικού προϊόντος παραμένει ο συνηθέστερος λόγος για την παύση της αγοράς προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, όπως και στις προηγούμενες εκδόσεις της έρευνας (αναφέρθηκε από το 43%). Εκτός από τη χαμηλότερη τιμή των αυθεντικών προϊόντων, συχνά αναφέρεται και η μεγαλύτερη προσφορά ή/και καλύτερη ποιότητα (25%). Εκτός από τους δύο αυτούς λόγους που σχετίζονται με την προσφορά των αυθεντικών προϊόντων, οι κίνδυνοι κακής εμπειρίας με προϊόντα παραποίησης/απομίμησης, όπως η κακή ποιότητα του προϊόντος (27%), οι κίνδυνοι για την ασφάλεια ή την υγεία (25%) ή ο κίνδυνος επιβολής προστίμων ή κυρώσεων (21%) αποτελούν επίσης σχετικά συνήθεις παράγοντες που εμποδίζουν τους καταναλωτές να αγοράζουν τέτοια προϊόντα.

Κατά μέσο όρο, είναι λιγότερο πιθανό τα άτομα που αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης να σταματήσουν να τα αγοράζουν επειδή κατανοούν (καλύτερα) τις επιζήμιες επιπτώσεις τους στην κοινωνία, όπως στις θέσεις εργασίας και στην οικονομία (19%), στους παραγωγούς των γνήσιων προϊόντων (19%) ή στο περιβάλλον (16%). Κυρίως οι νέοι (ηλικίας 15-24 ετών) είναι πολύ πιο πιθανό να λάβουν υπόψη αυτές τις επιπτώσεις (23% για καθεμία από τις ανωτέρω επιπτώσεις).

Οι δυσμενείς επιπτώσεις για τους ίδιους, την κοινωνία και τους παραγωγούς αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες που ωθούν όσους δεν αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης να αποφεύγουν τις αγορές αυτές, σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι η οικονομική προσιτότητα, η ποιότητα ή η διαθεσιμότητα γνήσιων προϊόντων.

Για τα άτομα που δεν αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης, το γεγονός ότι η αγορά των εν λόγω προϊόντων στηρίζει εγκληματικές οργανώσεις είναι ο σημαντικότερος λόγος που δεν τα αγοράζουν (αναφέρει το 36%). Ακολουθούν οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια (34%) και η βλάβη που υφίστανται οι παραγωγοί των γνήσιων προϊόντων (33%).

3. ΠΕΙΡΑΤΙΚΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι είναι αντίθετοι με τη χρήση παράνομων πηγών για την πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο, αλλά οι νεότεροι τείνουν να δικαιολογούν πιο συχνά τη συμπεριφορά αυτή από ό,τι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία.

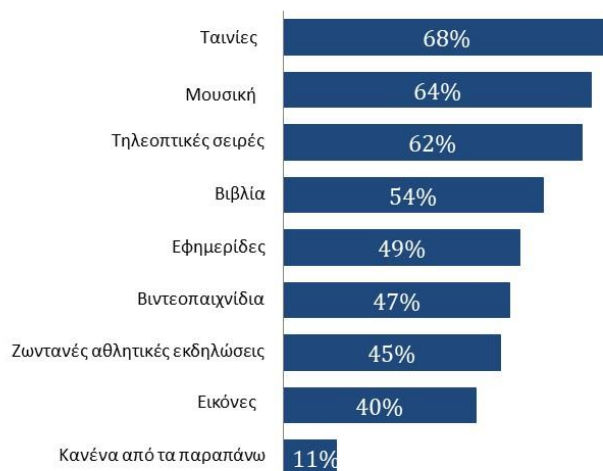
Σε γενικές γραμμές, οι περισσότεροι Ευρωπαίοι δεν υποστηρίζουν την απόκτηση ψηφιακού περιεχομένου από παράνομες πηγές. Η πλειονότητα διαφωνεί με διάφορους λόγους που χρησιμοποιούνται ενίοτε για την αιτιολόγηση αυτής της συμπεριφοράς, όπως το γεγονός ότι δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση προσωπικής χρήσης (το 65% διαφωνεί ή μάλλον διαφωνεί), εάν η τιμή του περιεχομένου είναι υπερβολικά υψηλή (72%) ή εάν το περιεχόμενο δεν διατίθεται μέσω νόμιμης πηγής (74%).

Η αποδοχή παραμένει σημαντικά υψηλότερη στα άτομα νεότερης ηλικίας. Ενώ μόνο το 19% των Ευρωπαίων ηλικίας 55-64 ετών και το 18% των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω συμφωνούν ότι η πρόσβαση σε περιεχόμενο μπορεί να γίνει μέσω παράνομων πηγών εάν η τιμή του περιεχομένου είναι πολύ υψηλή, η αποδοχή αυτού του ισχυρισμού αυξάνεται σε 41% και 46% στα άτομα ηλικίας 25-34 ετών και 15-24 ετών, αντίστοιχα. Ομοίως, οι νέοι είναι πολύ πιο πιθανό να συμφωνήσουν ότι η παράνομη πρόσβαση σε περιεχόμενο είναι αποδεκτή, εάν το αυθεντικό προϊόν δεν είναι ακόμη διαθέσιμο (το 44% των νέων ηλικίας 15-24 ετών συμφωνεί) και εάν προορίζεται μόνο για προσωπική χρήση (48%).

Η μεγάλη πλειονότητα των Ευρωπαίων γνωρίζουν τουλάχιστον ένα είδος νόμιμης διαδικτυακής προσφοράς, ενώ οι περισσότεροι προτιμούν να χρησιμοποιούν τέτοιες προσφορές αντί για παράνομες πηγές, υπό την προϋπόθεση ότι είναι οικονομικά προσιτές.

Η γνώση της ύπαρξης νόμιμων διαδικτυακών προσφορών παραμένει υψηλή στους Ευρωπαίους. Σχεδόν 9 στους 10 γνωρίζουν τουλάχιστον ένα είδος νόμιμης προσφοράς περιεχομένου που διατίθεται στη χώρα τους, με πιο συνηθισμένες τις ταινίες (το 68% γνωρίζει τέτοιες προσφορές), τη μουσική (64%), τις τηλεοπτικές σειρές (62%) και τα βιβλία (54%). Οι νόμιμες προσφορές βιντεοπαιχνιδιών, ζωντανών αθλητικών εκδηλώσεων και εικόνων είναι λιγότερο γνωστές. Η γνώση των προσφορών στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών είναι ελαφρώς χαμηλότερη από αυτούς τους μέσους όρους, με εξαίρεση τις προσφορές βιντεοπαιχνιδιών. Ομοίως, τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω τείνουν επίσης να είναι λιγότερο ενημερωμένα για τα διάφορα είδη νόμιμων προσφορών, με εξαίρεση τις νόμιμες προσφορές για εφημερίδες.

Γνώση της ύπαρξης νόμιμων προσφορών

Ε6: Από τα είδη περιεχομένου που αναφέρονται παρακάτω, για ποιο(-α) από αυτά γνωρίζετε ότι υπάρχουν νόμιμες προσφορές στη χώρα σας για πρόσβαση/μεταφόρτωση/συνεχή ροή (streaming) μέσω διαδικτύου; (Συνολική βάση, n= 25 824)

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι δηλώνουν ότι προτιμούν τις νόμιμες από τις παράνομες πηγές για την πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο, εάν υπάρχουν οικονομικά προσιτές επιλογές, και περισσότεροι από 4 στους 10 έχουν επίσης χρησιμοποιήσει νόμιμες πηγές – σημαντικά περισσότεροι από εκείνους που έχουν χρησιμοποιήσει παράνομες πηγές.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του 2020, η έρευνα δείχνει ότι **οι Ευρωπαίοι είναι πιο διατεθειμένοι να χρησιμοποιήσουν νόμιμες προσφορές**. Το **80% των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι προτιμούν να χρησιμοποιούν νόμιμες πηγές για την πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο αντί να προσφεύγουν σε παράνομη εναλλακτική λύση, εάν υπάρχει μια οικονομικά προσιτή νόμιμη επιλογή**. Επιπλέον, το 69% θεωρεί ότι η ποιότητα και η ποικιλία του περιεχομένου που προσφέρεται από γνήσιες πηγές είναι καλύτερες σε σχέση με του περιεχομένου που μπορεί να βρεθεί μέσω παράνομων λύσεων. Περισσότεροι διαφωνούν (46%) παρά συμφωνούν (36%) ότι είναι πιο εύκολο να βρεθεί περιεχόμενο μέσω παράνομων πηγών από ό,τι μέσω νόμιμων. Ο ενθουσιασμός για τις νόμιμες προσφορές μεταξύ των νεότερων είναι κάπως μικρότερος, αν και, στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών, 7 στους 10 εξακολουθούν να προτιμούν τις οικονομικά προσιτές νόμιμες επιλογές από τις παράνομες, όταν υπάρχουν οικονομικά προσιτές νόμιμες προσφορές.

Αντικατοπτρίζοντας αυτήν την προτίμηση για τις νόμιμες προσφορές, το **43% των Ευρωπαίων έχει πληρώσει για να αποκτήσει πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο από νομική υπηρεσία κατά τους τελευταίους 12 μήνες, ενώ σημαντικά λιγότεροι –14%– παραδέχονται ότι χρησιμοποίησαν εκ προθέσεως παράνομες πηγές για την πρόσβαση σε αυτό το περιεχόμενο**. Αξίζει να σημειωθεί ότι από όσους δηλώνουν ότι έχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο μέσω παράνομων πηγών, 6 στους 10 έχουν επίσης χρησιμοποιήσει νόμιμες πηγές επί πληρωμή τον τελευταίο χρόνο, γεγονός που δείχνει ότι μόνο μια μειοψηφία βασίζεται αποκλειστικά σε παράνομες πηγές.

Χρήση νόμιμων διαδικτυακών πηγών σε σύγκριση με παράνομες πηγές

Για όσους δεν έχουν χρησιμοποιήσει παράνομες πηγές, ο κύριος λόγος για τη μη χρήση τους είναι επειδή το περιεχόμενο για το οποίο ενδιαφέρονται είναι διαθέσιμο μέσω νόμιμων πηγών (44%). Μια ελαφρώς μικρότερη ομάδα (40%) δηλώνει ότι η άρνησή της να χρησιμοποιήσει παράνομες πηγές καθοδηγείται από την επίγνωση της βλάβης που θα προκαλούσε στους δημιουργούς περιεχομένου. Πολύ λιγότερο σύνηθες είναι τα άτομα να αποφεύγουν παράνομες πηγές λόγω της κακής εμπειρίας που είχαν οι ίδιοι ή οι άλλοι (13% και 19%, αντίστοιχα), λόγω της ζημίας που θα προκαλούσε στην απασχόληση και την οικονομία της ΕΕ (23%) ή επειδή φοβούνται ότι θα συλληφθούν ή θα τους επιβληθεί πρόστιμο (24%).

Η απροθυμία χρήσης παράνομων πηγών μπορεί επίσης να βασίζεται στον φόβο της έκθεσης σε επιβλαβείς πρακτικές, όπως απάτες ή ακατάλληλο περιεχόμενο για ανηλίκους. Το 82% των Ευρωπαίων συμφωνεί ότι η παράνομη απόκτηση διαδικτυακού περιεχομένου ενέχει τον κίνδυνο τέτοιας έκθεσης. Μια σαφής πλειοψηφία συμμαρτίζει αυτή την άποψη ανεξάρτητα από το αν έχει αποκτήσει πρόσβαση σε περιεχόμενο μέσω παράνομων πηγών ή όχι, αλλά η συμφωνία είναι μεγαλύτερη μεταξύ εκείνων που δεν έχουν αποκτήσει (85%) σε σύγκριση με εκείνους που έχουν αποκτήσει (75%).

Η χρήση παράνομων πηγών για την πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο γίνεται μόνο από μια μειοψηφία των Ευρωπαίων, αλλά είναι πολύ πιο συχνή στις νεότερες ηλικιακές ομάδες. Η καλύτερη οικονομική προσιτότητα των νόμιμων πηγών και η ευρύτερη προσφορά είναι οι λόγοι που αναφέρθηκαν ως επί το πλείστον για να σταματήσουν οι χρήστες να χρησιμοποιούν παράνομες πηγές.

Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, ένα μικρό ποσοστό των Ευρωπαίων, το 14%, αναφέρει ότι έχει αποκτήσει πρόσβαση ή έχει παρακολουθήσει σε συνεχή ροή διαδικτυακό περιεχόμενο από παράνομες πηγές. Το 12% των Ευρωπαίων το έχει πράξει ειδικά για να παρακολουθεί αθλητικά γεγονότα, ενώ το 11% δηλώνει ότι έχει χρησιμοποιήσει παράνομες συσκευές μετάδοσης συνεχούς ροής, όπως αποκωδικοποιητές ή τηλεφορτώσιμες εφαρμογές για να αποκτήσει παράνομα πρόσβαση σε περιεχόμενο. Το τελευταίο στοιχείο υποδηλώνει αυξημένη δημοτικότητα των εν λόγω εργαλείων σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκδόσεις της έρευνας.

Στους νεότερους Ευρωπαίους, η πρόσβαση σε περιεχόμενο μέσω παράνομων πηγών είναι αρκετά πιο συχνή από τον μέσο όρο. Στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών, το 33% αναφέρει ότι χρησιμοποιεί εκ προθέσεως παράνομες διαδικτυακές πηγές, το 27% δηλώνει ότι έχει παρακολουθήσει σε συνεχή ροή περιεχόμενο από παράνομες πηγές αθλητικές εκδηλώσεις και το 25% δηλώνει ότι έχει χρησιμοποιήσει παράνομες συσκευές συνεχούς ροής προκειμένου να αποκτήσει παράνομα πρόσβαση σε περιεχόμενο – ποσοστά υπερδιπλάσια του μέσου όρου της ΕΕ.

Όσοι έχουν αποκτήσει πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο μέσω παράνομων πηγών είναι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι υπάρχουν λόγοι που το δικαιολογούν σε σύγκριση με εκείνους που δεν το έχουν κάνει. Μια σειρά από πιθανούς λόγους υποστηρίζονται από την πλειοψηφία αυτής της ομάδας, γεγονός που υποδηλώνει ότι δεν υπάρχει ένας και μοναδικός παράγοντας που να οδηγεί στην πειρατεία. Τις περισσότερες φορές, οι χρήστες πειρατικού περιεχομένου θεωρούν ότι είναι αποδεκτό να αποκτήσουν παράνομα πρόσβαση, όταν το περιεχόμενο προορίζεται για προσωπική τους χρήση (71%), όταν η τιμή του προστατευόμενου περιεχομένου είναι υπερβολικά υψηλή (68%) και όταν το εν λόγω περιεχόμενο δεν είναι διαθέσιμο κατά τη συνδρομή συνεχούς ροής τους (65%).

Ο αντίκτυπος της τιμής και της διαθεσιμότητας των προσφορών αντικατοπτρίζεται στο γεγονός ότι η **βελτίωση της οικονομικής προσιτότητας του περιεχομένου από νόμιμες πηγές και η αύξηση της προσφοράς του απαρτίζουν τους σημαντικότερους λόγους για τους οποίους οι χρήστες παράνομων πηγών θα διέκοπταν τη χρήση τους** (για το 43% και το 37% των Ευρωπαίων, αντίστοιχα). Η καλύτερη κατανόηση της βλάβης που προκαλεί η χρήση πειρατικού περιεχομένου στους παραγωγούς περιεχομένου ή στις θέσεις εργασίας και στην ευρωπαϊκή οικονομία (22% και 21%, αντίστοιχα) είναι πολύ λιγότερο πιθανό να αποτρέψει τους χρήστες από τη χρήση παράνομων πηγών.

Η κοινή χρήση προστατευμένου περιεχομένου με άλλους γίνεται μόνο από ένα μικρό ποσοστό των Ευρωπαίων κατά μέσο όρο, αλλά είναι πολύ πιο συχνή μεταξύ των νεότερων ατόμων.

Το 11% των Ευρωπαίων έχει αναφορτώσει, κατά τους τελευταίους 12 μήνες, περιεχόμενο που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα με σκοπό να το μοιραστεί με άλλους. Το ποσοστό αυτό περιλαμβάνει το 42% εκείνων που έχουν επίσης αποκτήσει οι ίδιοι πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο από παράνομες πηγές. Όπως και η χρήση παράνομων πηγών για μεταφόρτωση ή συνεχή ροή, η αναφόρτωση είναι σημαντικά πιο συχνή μεταξύ των νέων. Στις ηλικιακές ομάδες 15-24 και 25-34 ετών, το 25% και το 21% το έπραξαν το τελευταίο έτος, σε σύγκριση με λιγότερους από 1 στους 10 Ευρωπαίους ηλικίας άνω των 44 ετών.

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:

ΑΝΤΙΛΗΨΗ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Σύνοψη: Ιούνιος 2023